

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Aleše Korejtky a JUDr. Petry Venclové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **A. S.**, státní příslušnost: Ukrajina,
zastoupená advokátem Mgr. Ludvíkem Novotným
sídlem Václavské náměstí 76, 561 51 Letohrad

proti

žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, IČ 00007064
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2017, č.j. MV-71863-4/SO-2017,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se včasnou žalobou domáhala soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto odvolání a bylo potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 19. 4. 2017, č. j. OAM-2240-13-PP-2017, jímž byla podle ust. § 87e odst. 1 písm. e zákona č. 326/1999 Sb. o pohybu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění, (dále jen

„zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky, a to z důvodu, že žalobkyně není rodinným příslušníkem občana Evropské unie („dále jen EU“) uvedeným v ust. § 15a zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně v žalobě namítla, že důvodem podání žádosti byla a je nesamostatnost při obstarávání běžných záležitostí a tedy závislost na pomoci jiných osob, když jedinou osobou ochotnou a schopnou se o ni starat je právě její dcera L. B., její dcera již téměř 20 let bydlí v České republice i se svým manželem, a tedy „zcela pochopitelné, že se tito nepřestěhovali za žalobkyní, ale žalobkyně přijela za nimi.“ Ve správním řízení správní orgán I. stupně výzvou ze dne 22. 2. 2017 žalobkyni vyzval k odstranění vad žádosti, které měly spočívat v tom, že žalobkyně nepředložila doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana EU. Dále uvedla, že „tučně zvýrazněný text byl ve výzvě uveden tučně a podtržen. Další text již byl povětšinou běžným písmem. V dalším textu výzvy bylo popsáno, kdo se pokládá za rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 15a zákona č. 3226/1999 Sb. Výzva tak působila dojem, že žalobkyně má prokázat příbuzenský vztah s paní L. B., (obě mají jiné příjmení, tudíž příbuzenský vztah není zřejmý). Žalobkyně se tedy zaměřila na doložení této skutečnosti, nikoliv na to, zda je prokázána její závislost na péči dcery.

2. V případě, že by žalobkyně musela opustit Českou republiku, mohlo by se stát, že by pro svůj pokročilý věk a pro své zdravotní potíže cestu nepřezila. Pokud by mělo dojít k výkonu rozhodnutí (tedy ke správnímu vyhoštění), byl by to pro žalobkyni s velkou pravděpodobností (s ohledem na její věk a zdravotní stav) nenávratný krok. Pro jiné osoby ani pro důležitý veřejný zájem nebude mít přiznání odkladného účinku žádné negativní důsledky, a nebude tak třetím osobám, ani důležitému veřejnému zájmu způsobena žádná újma.“
3. K odstranění vad žádosti proběhla u žalobkyně pobytová kontrola, která žalobkyni utvrdila v tom, že vada žádosti spočívá pouze v doložení listiny prokazující příbuzenský vztah k občanu EU, žalobkyně totiž „předpokládala, že při pohledu na ni je každému zjevné, že taková osoba nemůže být soběstačná a že je tedy závislá na péči jiné osoby.“ Žalobkyně při odstraňování vad žádosti netušila, že nedostatek její žádosti mohl být spatřován také v tom, že neprokázala svou závislost na výživě nebo jiné nutné péči své dcery. To totiž z výzvy správního orgánu I. stupně nevyplývalo. Z výzvy pak nebylo možné dovodit, jaké skutečnosti správní orgán I. stupně nemá za prokazané. Výzva k odstranění vad tedy byla příliš „vágní a neurčitá“ a nerespektovala osobní poměry dotčené osoby, tedy žalobkyně. Žalobkyně pak poukázala i na ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), odkázala i na lékařskou zprávu vyhotovenou dne 3. 5. 2017 praktickým lékařem MUDr. P. V., který ji vyhodnotil jako zcela nesoběstačnou, závislou na péči druhé osoby s řadou chorob vyžadující prakticky celodenní „pečovatelskou péči“. Žalobkyně navrhla, aby soud žalované rozhodnutí zrušil.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na žalované rozhodnutí, navrhl, aby soud žalobu zamítl.
5. Krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí v řízení vedeném podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), přičemž dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům:
6. Ze správního spisu vyplývá a mezi účastníky není sporné, že žalobkyně podala žádost o povolení k přechodnému pobytu podle ust. § 87b zákona o pobytu cizinců, a to jako rodinný příslušník občana EU, přičemž žalobkyně je matkou své dcery L. B., jenž je

občanem EU. Protože žalobkyně současně s podáním žádosti nepředložila doklad o tom, že je rodinným příslušníkem EU ve smyslu ust. § 15a zákona o pobytu cizinců, vyzval správní orgán I. stupně výzvou ze dne 22. 2. 2017 žalobkyni k odstranění vad žádosti. Správní orgán I. stupně rovněž provedl dne 1. 3. 2017 pobytovou kontrolu na adrese, na které žalobkyně společně se svou dcerou, zetěm a vnučkou bydleli, přičemž zjistil (což žalobkyně ani v žalobě nepopřela), že žalobkyně bere pouze léky na vysoký tlak, špatně chodí, ale jinak se s ničím neléčí. K uvedené výzvě k odstranění vad předložila žalobkyně oddací list, podle něhož uzavřela žalobkyně manželství s panem S. a přijala na místo příjmení J., příjmení S. Následně správní orgán I. stupně vyzval žalobkyni k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, žalobkyně se k podkladům nijak nevyjádřila, následně správní orgán I. stupně zamítl žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu, přičemž vycházel ze závěru, že uvedený podklad (oddací list) „*nikterak neprokazuje, že by žadatelka mohla být považována za rodinného příslušníka dle § 15a zákona 326/1999 Sb.*“, jak je uvedeno v rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Žalobkyně v odvolacím řízení, zastoupená v záhlaví tohoto rozsudku jmenovaným advokátem, odkázala na § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, a tvrdila, že splnila zákonnou podmínku jím stanovenou, která se týká prokázání skutečnosti potřebné pro vydání rozhodnutí, kterým se povoluje přechodný pobyt podle § 87b zákona o pobytu cizinců.

7. Podle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců se rodinným příslušníkem občana EU pro účely zákona o pobytu cizinců rozumí potomek nebo předek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem EU nebo jeho manželem nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt. Za účelem doložení splnění této podmínky doložila žalobkyně lékařskou zprávu praktického lékaře MUDr. P. V. ze dne 3. 5. 2017, která konstatuje, že žalobkyně potřebuje dohled jiné osoby, vše musí zajistit rodina, v případě žalobkyně se jedná o zcela nesoběstačného, křehkého seniora, závislého na péči druhé osoby s řadou chorob nejen interního charakteru. Žalobkyně tak prostřednictvím svého zástupce v odvolání tvrdila, že žalobkyně je rodinným příslušníkem občana EU a zmíněné povolení jí mělo být vydáno z uvedeného důvodu, když v jejím případě došlo ke splnění podmínky stanovené v § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Žalovaný v žalovaném rozhodnutí uvedl, že nemohl přihlídnout k tomuto podkladu, neboť správní řízení o žádostech je vázáno koncentrační zásadou, stanovenou v § 82 odst. 4 správního řádu, že tedy nemohl přihlídnout k tvrzení žalobkyně podložené zmíněnou lékařskou zprávou, tedy že žalobkyně jako předek manžela občana EU i z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislá na výživě nebo nutné péči poskytované občanem EU (tj. dcerou). Z tohoto důvodu s odkazem na koncentrační zásadu nemohl přihlídnout žalovaný ke zmíněné lékařské zprávě, přičemž žalovaný tuto lékařskou zprávu nepovažoval za novou skutečnost, a uvedl, že žalobkyni nic nebránilo v tom, předložit takovou lékařskou zprávu již v průběhu řízení před správním orgánem I. stupně.
8. Krajský soud se ve svém v pořadí prvním rozhodnutí ze dne 5. 4. 2018, č.j. 52 A 72/2017 – 51, zabýval otázkou, zda nebylo na místě žalobkyni, z důvodu její zdravotní a osobní situace, ustanovit opatrovníka pro řízení před správními orgány [§ 32 odst. 2 písm. f) správního řádu]. Ve zmíněném rozhodnutí dospěl krajský soud k závěru, že správní orgány

měly zvážit, vzhledem k doloženému zdravotnímu stavu žalobkyně ustanovení opatrovníka pro správní řízení, na základě toho krajský soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Proti tomuto závěru podala žalovaná kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, který ve svém rozsudku soudu ze dne 13. 11. 2019, č. j. 10 Azs 128/2018 – 33, označil tuto námitku žalované jako důvodnou, rozsudek zdejšího soudu zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud konkrétně uvedl, že „[p]ráva žalobkyně tak mohla již od okamžiku podání žádosti hájit její zástupkyně (která je podle všeho také její nejbližší a pečující osobou), a nebyl zde tak vůbec prostor pro úvahy o potřebě opatrovníka podle § 32 odst. 2 písm. f) správního řádu. Takový opatrovník se ustanoví jen těm zvláště těžce zdravotně postiženým osobám, s nimiž se nelze dorozumět ani za pomoci tlumočníka nebo prostředníka; žalobkyně však v řízení nebyla ponechána bez pomoci, naopak byla zastoupena tou nejvhodnější osobou.“ Na základě citovaného závazného názoru NSS krajský soud konstatuje, že tedy nelze spatřovat jakékoliv pochybení ze strany správních orgánů, když neustanovily žalobkyni opatrovníka pro správní řízení, jelikož žalobkyně byla od počátku řízení o žádosti o přechodný pobyt zastoupena svou dcerou – občankou ČR. Žalobkyně tak byla v řízení zastoupena tou nejvhodnější osobou, tudíž nedošlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

9. V daném případě tak nadále zůstal jediným stěžejním žalobním bodem tvrzení žalobkyně o tom, že žalovaný pominul vadu postupu správního orgánu I. stupně, přičemž tuto vadu spatřuje v nedostatečně formované výzvě k odstranění vad její žádosti, zároveň žalobkyně nezpochybnila závěr žalovaného o tom, že ten v odvolacím řízení z důvodu zmíněné zásady koncentrace řízení nemohl k uvedené lékařské zprávě a splnění zákonné podmínky přihlédnout. Tímto stěžejním bodem se již také krajský soud zabýval ve svém v pořadí prvním rozsudku v této věci ze dne 5. 4. 2018, č.j. 52 A 72/2017 – 51. Ve zmíněném rozsudku se krajský soud ztotožnil s názorem žalovaného ve vztahu ke správně aplikované koncentrační zásady. Stěžejní otázkou zůstává, zda uvedená výzva k odstranění vad měla právní účinky pro žalobkyni a zda tedy v dané věci postupovaly správní orgány v souladu s platnou právní úpravou, tedy zda ve správním řízení nedošlo ke vzniku vady řízení, která by měla za následek nezákonnost žalovaného rozhodnutí. Ve vztahu k postupu správního orgánu I. stupně krajský soud nedospěl k závěru, že by ten postupoval v rozporu s platnou právní úpravou. Protože žalobkyně nedoložila současně s podáním žádosti doklad o splnění zákonných podmínek pro vydání rozhodnutí o povolení k přechodnému pobytu na území ČR, žalobkyně byla správně vyzvána výzvou k odstranění vad podle správního řádu k doložení této podmínky, tj. skutečnosti, že žalobkyně je rodinným příslušníkem občana EU podle § 15a zákona o pobytu cizinců. Tato výzva obsahovala náležité poučení, a to dokonce o platné právní úpravě, když v jejím textu bylo výslovně uvedeno, kdo se pokládá za rodinného příslušníka občana EU ve smyslu ust. § 15a zákona o pobytu cizinců, ostatně toto tvrdila žalobkyně v žalobě. Jestli výzva na ní působila jiným „dojmem“, tedy že má prokázat jen příbuzenský vztah s dcerou, tak v daném případě nebyl správní orgán I. stupně ve zmíněné výzvě povinen podrobně žalobkyni poučovat o tom, jak má pochopit zákonný text, který výslovně a jasně stanoví zákonné podmínky pro vydání zmíněného povolení, přičemž přímo ve výzvě bylo uvedeno i ust. § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Je samozřejmé, že doložení této podmínky nemohla žalobkyně splnit jen doložením toho, že je matkou L. B. Rovněž nelze vytýkat správnímu orgánu I. stupně žádné jiné pochybení, když sám za účelem zjištění, zda nebyla tato podmínka splněna,

ověřil situaci v místě společného bydliště žalobkyně a její dcery a nemohl sám za žalobkyni domýšlet důvody pro splnění této podmínky (a sám sobě si je doložit, např. lékařskou zprávou). Na tomto závěru, který byl obsažen již ve zrušeném rozhodnutí krajského soudu ze dne 5. 4. 2018, č. j. 52 A 72/2017 – 51, krajský soud setrvává a nespatřuje tak žádné pochybení žalované ve vztahu k výzvě k odstranění vad a k právním účinkům této výzvy.

10. Protože žaloba nebyla důvodná, musel ji krajský soud zamítnout [§ 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen jako s.ř.s.)].
11. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle zásady úspěchu ve věci zakotvené v § 60 odst. 1 s.ř.s., přičemž neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení neměl a úspěšnému žalovanému náklady dle obsahu spisu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 19. prosince 2019

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu